

HØJESTERETS DOM

afsagt mandag den 12. april 2021

Sag BS-7433/2020-HJR
(1. afdeling)

MB Anlæg & Teknik ApS under konkurs
(advokat Torben Krath)

mod

Holmegaard Anlægsgartner ApS
(advokat Søren Bernhard Lindegaard)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Randers den 30. april 2019 (BS-3997/2017-RAN) og af Vestre Landsrets 1. afdeling den 11. november 2019 (BS-21937/2019-VLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Henrik Waaben, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski og Ole Hasselgaard.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande

Appellanten, MB Anlæg & Teknik ApS under konkurs, har påstået stadfæstelse af byrettens dom.

Indstævnte, Holmegaard Anlægsgartner ApS, har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Retsgrundlag

Konkurslovens § 130, stk. 3, fastsætter, at fordringer, der er således stillet i konkursordnen, at de ikke vil kunne opnå dividende, ikke prøves. I forarbejderne til bestemmelsen er i betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord anført bl.a. (betænkningen, side 219):

”I de sædvanlige tilfælde, hvor der kun bliver en dividende til de almindelige kreditorer, er det overflødig at prøve de efterstillede fordringer, jfr. § 94. Undladelse heraf hjemles ved stk. 2. Er det tvivlsomt, om der kan blive noget til disse fordringer, må de naturligvis prøves. Også hvor der er udsigt til en efterudlodning, som kan give dividende til disse krav, vil det ofte være mest hensigtsmæssigt at prøve dem straks. I de undtagelsestilfælde, hvor boet kun kan give en dividende til de fortrinsberettigede lønkrav, jfr. § 92, kan prøvelse af de almindelige fordringer undlades. Efter udkastets § 195 vil anerkendelse af fordringer medføre, at en ny forældelsesfrist i forhold til skyldneren løber fra boets slutning og ikke allerede fra anmeldelsen. Er en fordring anmeldt med en sådan stilling i konkursordenen, at der ville være mulighed for dividende, men mener kurator, at den bør henføres til en gruppe fordringer, der ikke kan få andel i dividenden, må spørgsmålet om fordringens stilling i konkursordenen selvsagt prøves.”

Anbringender

MB Anlæg & Teknik ApS under konkurs har supplerende anført navnlig, at der bliver brudt med ønsket om at opnå en hurtigere behandling af konkursboer, hvis en kurator i tilfælde, hvor der ikke er dividende til det pågældende krav, vil kunne pålægges at fordringsprøve gennem et tilbud om betaling eller sikkerhedsstillelse for boets omkostninger. Fordringsprøvelse med risiko for en efterfølgende retssag vil væsentligt forlænge bobehandlingen i strid med bl.a. dividendetage kreditskyldners beskyttelsesværdige interesse i at få et bo afsluttet. Holmegaard Anlægsgartner ApS må være nærmest til at bære risikoen for, hvordan bankgarantiens udbetalingsvilkår er formuleret.

Holmegaard Anlægsgartner ApS har supplerende anført navnlig, at det ikke har været hensigten med konkurslovens § 130, stk. 3, at hindre en kontrahents mulighed for at forfølge sit krav mod en garantistiller. Kurator har ikke nogen saglig begrundelse for at nægte fordringsprøvelsen, og det er i den foreliggende situation uden betydning, at der ikke er udsigt til dividende. Garantistillelsen var foranlediget af MB Anlæg & Teknik ApS og udfærdiget af sparekassen, og garantien forekommer at være standardiseret og i overensstemmelse med praksis.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

MB Anlæg & Teknik ApS og Holmegaard Anlægsgartner ApS indgik i oktober 2014 som henholdsvis entreprenør og underentreprenør en underentreprisefortale. Holmegaard Anlægsgartnerens krav om betaling efter aftalen blev sikret ved en garanti, der med MB Anlæg & Teknik som rekvirent og Holmegaard Anlægsgartner som modtager blev udstedt af Den Jyske Sparekasse. Efter garantien sker udbetaling på vilkår, at der foreligger samtykke fra garantirekvirenten, eller at der foreligger et endeligt forlig, en retsafgørelse eller en anden bindende afgørelse mellem garantirekvirenten og garantimodtageren.

Den 27. februar 2015 blev MB Anlæg & Teknik erklæret konkurs, og den 21. august 2015 anmeldte Holmegaard Anlægsgartner et krav på 436.997,50 kr. i konkursboet som betaling efter den indgåede entrepriseaftale. Det er ubestridt, at der i konkursboet ikke er midler udover, hvad der vil medgå til at dække udgifter til boets behandling.

Sagen angår, om kurator på vegne af MB Anlæg & Teknik under konkurs skal fordringsprøve det krav, som Holmegaard Anlægsgartner har anmeldt i konkursboet.

Fordringsprøvelse

Efter konkurslovens § 130, stk. 1, udarbejder kurator en fortegnelse over anmeldte fordringer og kendte, særligt sikrede krav med indstilling om, hvorvidt de bør anerkendes. Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at fordringer, der er således stillet i konkursordenen, at de ikke vil kunne opnå dividende, ikke prøves. Formålet med bestemmelsen i stk. 3 er at undtage fra pligten til fordringsprøvelse, hvis en prøvelse vil være overflødig.

Holmegaard Anlægsgartner har som følge af udbetalingsvilkåret i garantien en væsentlig interesse i, at der bliver foretaget en prøvelse af det anmeldte krav. Garantien blev udstedt med MB Anlæg & Teknik som rekvirent til sikkerhed for en aftalt betalingsforpligtelse over for Holmegaard Anlægsgartner, og konkursboet må antages at have oplysninger, det kan være nødvendigt at inddrage ved en opgørelse af kravet.

På den baggrund, og da Holmegaard Anlægsgartner som fremhævet af landsretten har tilbudt at betale og stille sikkerhed for konkursboets omkostninger ved en prøvelse af det anmeldte krav, finder Højesteret, at hverken undtagelsesbestemmelsen i § 130, stk. 3, eller konkursretlige hensyn kan føre til, at kurator afviser at prøve kravet.

Højesteret tiltræder herefter, at der er givet Holmegaard Anlægsgartner medhold i påstanden om, at der skal ske prøvelse af det anmeldte krav, og stadfæster derfor landsrettens dom.

I sagsomkostninger for Højesteret skal MB Anlæg & Teknik under konkurs betale 30.000 kr. til Holmegaard Anlægsgartner.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal MB Anlæg & Teknik ApS under konkurs betale 30.000 kr. til Holmegaard Anlægsgartner ApS.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.